

Sentrale instruksjer

Indeks

03	Sentral instruks nr. 1:	Kommunepartier
09	Sentral instruks nr. 2:	Fylkespartier
17	Sentral instruks nr. 3:	Landsstyret
21	Sentral instruks nr. 4:	Organisasjonsutvalget
25	Sentral instruks nr. 5:	Sentralstyret
31	Sentral instruks nr. 6:	Landsmøtet

Sentral instruks 1

«Kommunepartiet»

INSTRUKS FOR KOMMUNEPARTIENE

Instruks for kommunepartiene er utarbeidet i henhold til vedtektenes §8 Kommunepartiene.

---

1. Kommunepartiet

- a) I hver kommune bør det være et kommuneparti.
- b) Fylkespartiet har ansvar for at det blir stiftet nye kommunepartier.
- c) Kommunepartiets hovedoppgave er å fremme Pensjonistpartiets syn og politikk i og for kommunen.
- d) Kommunepartiet skal arbeide etter retningslinjene som går fram av vedtekter, instruksjer og av programmer.
- e) Kommunepartiet skal være godkjent av fylkespartiet v/fylkesstyret.
- f) Kommunepartiet ansees opphørt dersom det i løpet av 1 år etter godkjennelsesvedtak ikke har holdt årsmøte og sendt pålagte rapporteringer til fylkesstyret og Sentralstyret

2. Kommunepartiets organisasjon er

- a) Årsmøtet
- b) Styret
- c) Arbeidsutvalg
- d) Krets- og/eller bydelsutvalg
- e) Medlemsmøtet

3. Medlemmer

- a) Alle som ønsker det og ikke er medlem av et annet parti, kan bli medlemmer i Pensjonistpartiet.
Jfr. Vedtektenes §5 vedr. medlemskap og kontingent.
- b) Alle medlemmene i en kommune utgjør Pensjonistpartiets kommuneparti i kommunen og skal ha navnet «Pensjonistpartiet i Kommune» eller forkortet: «PP-Kommune».
Kommunenavnet skrives fullt ut.

4. Kommunepartiet

- a) Kommunepartiet ledes av et styre som er sammensatt av leder, nestleder og kasserer og så mange styremedlemmer at det samlede antallet er et oddetall. Minste antall medlemmer i styret er 3. De må da fordele de pålagte funksjonene mellom seg
- b) Styremedlemmene skal være medlemmer i kommunepartiet.
- c) Dersom kommunepartiet er representert i kommunestyret, skal leder for kommunestyregruppen alltid innkalles til møtene i kommunepartistyret.
- d) Styret velges av årsmøtet. Første gang ved at 1 mer enn halvparten velges for to år og resten for ett år. Ved andre gangs valg og i fortsettelsen skal det velges representanter for to år
- e) Et kommuneparti som ikke oppfyller kravene ovenfor, kan settes under administrasjon av fylkesstyret.
- f) Et kommuneparti som ikke har holdt årsmøter og sendt pålagte rapporter til Sentralstyret og/eller fylkesstyret, kan bli avviklet.

5. Styrets arbeidsoppgaver

Styrets hovedoppgaver er:

- a) Kommunepartistyret har en særlig plikt til å påse at partiets program og politikk blir fulgt på alle plan i kommunen.
- b) Sette opp møteplan og gjennomføre minst 5 styremøter pr. år.
- c) Kontinuerlig arbeide med å rekruttere nye medlemmer.
- d) Føre medlemsregister og holde det fortløpende oppdatert.
- e) Forberede og arrangere årsmøte i kommunepartiet i januar hvert år.
- f) Utarbeide handlingsplan og budsjett for hvert år.
- g) Forvalte kommunepartiets og kommunestyregruppens økonomi på best mulig måte.
- h) Sørge for et godt samarbeid mellom styret og kommunestyregruppen.
- i) Medlemspleie i form av medlemsmøter, informasjon og involvering i partiarbeidet.
- j) Samarbeide og samhandle med fylkespartiet.
- k) Stifte krets- og/eller bydelsutvalg dersom medlemmer innenfor et geografisk område ønsker det og/eller kommunepartistyret ønsker det.
Fylkesstyret skal gjennom vedtak godkjenne krets- og bydelsutvalg.
- l) Utarbeide og sende inn pålagte rapporter til fylkesstyret og Sentralstyret.
- m) I kommunevalgår sørger styret for at det blir utarbeidet kommuneprogrammer og at disse vedtas på årsmøtet.
- n) I kommunevalgår sørge for at det blir stilt liste alene eller i samarbeid med andre partier. I siste tilfelle skal samarbeidet godkjennes av fylkesstyret.
Valglista skal vedtas av Medlemsmøtet i kommunepartiet.

6. Styremøter

Innkalling til styremøtene

- a) Kommunepartistyret v/leder skal innkalle til minst 5 datofestede møter pr. år.
- b) Det innkalles ellers til styremøte når leder finner det nødvendig, to styremedlemmer krever det, steds- eller bydelsutvalgene ber om det eller fylkespartiet og/eller sentralorganisasjonen anmoder om det.
- c) Innkalling til møtene skal være skriftlige og angi sakene som skal behandles på møtet. Dersom noen på møtet ber om at andre saker blir tatt opp, skal dette godkjennes med minst 50% flertall.
- d) Innkalling til styremøtene sendes til styremedlemmene og fylkesstyret minst 1 uke før møtedato.
- e) Fylkespartiet kan kreve å være representert med talerett på styremøtene i kommunepartiet.
- f) Innkallingen skal alltid inneholde tid og sted for møtet og hvilke saker som skal behandles.
- g) Leder i kommunepartiet skal lede møtene.
  - i) Styret kan fatte gyldige vedtak når minst halvparten av medlemmene er til stede.

h) Protokoll

- i) Protokollen er styrets dokumentasjon på de vedtakene styret har fattet og danner grunnlag for videre arbeid i kommunepartiets styre og/eller avdelingene.
Der det er nødvendig for forståelsen av vedtakene, skal sakspapirene følge protokollen eller være tilgjengelig digitalt.
  - ii) Protokollen skal påføres tid og sted, hvem som har deltatt på møtet, hvilke saker som er behandlet og hvilke vedtak som er gjort.
  - iii) Hver sak skal ha eget saksnummer og vedtaket skal vise hvor mange som har stemt for og imot
  - iv) Protokollen skal til vanlig underskrives i møtet og sendes ut innen 1 uke etter møtedato.
  - v) Hvis ikke protokollen sendes ut til medlemmene, bør styret jevnlig sende ut informasjonsskriv som oppsummerer styrets arbeid i en angitt periode.
- i) Rapporteringer og meldinger
- i) Innkallinger og protokoller fra styremøtene sendes fylkesstyret innen fristene som er nevnt ovenfor.
  - ii) Innen 15.01. hvert år sender kommunepartiet oppjustert og revisorgodkjent medlemsliste pr. 31.12. foregående år til medlemsansvarlig i fylkesstyret og sentralstyret.
  - iii) Innen 01.02. betaler kommunepartiet inn 10% av minstekontingenten pr. medlem til Sentralstyrets kasserer.
  - iv) Innen 01.02. betaler kommunepartiet inn 10% av alle offentlige tilskudd.
  - v) Innen 15.02. skal kommunepartiet ha rettet opp alle opplysninger i Enhetsregisteret
  - vi) Innen 15.02. skal kommunepartiet sende årsmøteprotokollen til fylkesstyret og Sentralstyret.
  - vii) Rapporteringer til SSB og partiregisteret skal skje i samarbeid med fylkesstyret. Fylket har ansvar for informasjon om tidsfrister for disse rapporteringene.

7. Arbeidsutvalget

- a) Styret i kommunepartiet avgjør selv om de vil oppnevne et arbeidsutvalg. Arbeidsutvalg er særlig aktuelt hvis styret har mange medlemmer eller hvis det er opprettet krets- og bydelsutvalg.
- b) Arbeidsutvalget handler på fullmakt fra styret. De kan i tillegg ta avgjørelser i hastesaker som det vil være vanskelig å få tatt vedtak i pga. tidsfrister mv.

8. Krets- og bydelsutvalg

- a) Kommunepartistyret kan, når styret finner det naturlig og hensiktsmessig eller det settes fram krav om det, danne krets- og/eller bydelsutvalg.
- b) Kommunepartistyret vedtar selv instruks for steds- og/eller bydelsutvalgene.
- c) Instruksene skal som minimum inneholde:
  - i) Navn på utvalget
  - ii) Bestemmelse om styring og ledelse av utvalget
  - iii) Bestemmelser om medlemsmøtet for stedet og/eller bydelen
  - iv) Utvalgets ansvar for medlemspleie
  - v) Økonomiske bestemmelser
  - vi) Utvalgets representasjon og deltakelse i kommunepartiets styremøter.
  - vii) Rapporteringer

d) Instruksen skal godkjennes av fylkesstyret.

9. Kommunestyregruppen

- a) Kommunepartistyret skal sørge for at det blir et best mulig samarbeid mellom kommunepartiet og partiets representanter i kommunestyret samt medlemmer i kommunale utvalg, styrer og råd.
- b) Kommunestyregruppen skal velge leder for gruppen. Medlemmer av kommunepartistyret har rett til å delta i gruppens møter med tale-, forslag og stemmerett. Kommunestyregruppen plikter å varsle kommunepartistyret om gruppens møter
- c) Kommunepartistyret skal etter kommunevalg innkalle til fellesmøte med representanter og vararepresentanter i det nye kommunestyret for å konstituere kommunestyregruppen.
- d) Fellesmøtet velger partiets kandidater til hovedutvalg, styrer og råd i samråd med de øvrige politiske partiene. Øvrige valg avgjøres i gruppens møter..
- e) Alle *viktige saker* som skal opp til behandling i kommunestyret, formannskap og kommunalutvalg, skal drøftes i kommunestyregruppen.
- f) Det skal føres protokoll fra disse møtene, og gruppen skal legge fram årsmelding for kommunepartistyret.
- g) Vedtak i kommunepartistyret er bindende for kommunestyregruppens medlemmer i alle saker som er av betydning for gjennomføring av partiets program, ved valg og i saker av større økonomisk og/eller sosial betydning.
- h) Hvis det er tvil om en sak hører inn under denne bestemmelse, avgjør kommunepartistyret spørsmålet. Dersom et kommunepartistyre ikke har fattet bindende vedtak i saker som foran nevnt, så er et vedtak i kommunestyregruppen prinsipielt styrende for partiets medlemmer i kommunestyret.

10. Årsmøtet

- a) Årsmøtet er kommunepartiets høyeste organ og omfatter alle medlemmene i kommunen.
- b) Årsmøtet holdes snarest mulig etter nyttår og senest innen utgangen av januar.
- c) Styret sender ut varsel om årsmøtet med minst 1 måneds varsel og melding om at medlemmene kan sende inn saker innen 14 dager før møtedato.
- d) Styret innkaller formelt til årsmøtet minst 1 uke før møtedato. Innkallingen skal angi tid, sted og sakliste og være tilgjengelig på kommunepartiets hjemmeside.
- e) Medlemmer uten oppgitt e-postadresse skal ha innkallingen pr. brev.
- f) Saklisten for årsmøtet skal inneholde
  - i) Åpning ved leder
  - ii) Valg av møteleder
  - iii) Valg av protokollførere
  - iv) Valg av minst 2 representanter som skal underskrive på protokollen sammen med leder
  - v) Godkjenning av Innkalling
  - vi) Godkjenning av dagsorden
  - vii) Innledning til politisk debatt v/leder og/eller nestleder(ne)
  - viii) Årsberetning
  - ix) Handlingsplan og politisk program
  - x) Regnskap m/revisjonsberetning
  - xi) Budsjett og fastsettelse av kontingent ut over landsmøtevedtatt minstekontingent.
  - xii) Innkomne forslag fra medlemmer og styret, herunder forslag til krets- og/eller bydelsutvalg samt resolusjoner

11. Valg på årsmøtet

- a) Årsmøtet *skal* etter innstilling fra valgkomiteen, velge:
  - i) Leder, nestleder(e), kasserer og det antall styremedlemmer og varamedlemmer som står på valg
  - ii) Valgene til styret gjelder for 2 år. Første gang velges 1 mindre enn halvparten av styremedlemmene for ett år.
  - iii) Det velges varamedlemmer for ett år.
  - iv) Styret avgjør selv ved konstituering hvilke oppgaver styremedlemmene skal ha
- b) Andre valg
  - i) Valgkomite: Leder for komiteen pluss 2 medlemmer,
  - ii) Nominasjonskomite: Leder for komiteen pluss 2 medlemmer,
  - iii) Revisor
  - iv) Programkomite: 2 styremedlemmer pluss 1 annet medlem,
  - v) Delegater til fylkets årsmøte. Fylkesstyret gir melding om antall delegater i november/desember,
- c) Årsmøtet *kan* etter forslag fra styret, velge:
  - i) Studieleder (i årene etter valg)
- d) Valgene på årsmøtet *må*, dersom styret eller minst ett medlem krever det, foretas ved skriftlig avstemming.
- e) Alle vedtak med unntak for vedtekts- og instruksaker, avgjøres ved simpelt flertall.

12. Ekstraordinært årsmøte og/eller medlemsmøte

- a) Ekstra ordinært årsmøte skal avholdes hvis Landsstyret, Sentralstyret, Fylkespartistyret eller minst 1/4 av medlemmene i kommunepartiet krever det.
- b) Innkallingsfristen er minst 14 dager.
- c) Det ekstraordinære årsmøtet skal bare behandle den/ de saker som er angitt i innkallingen til møtet.
- d) For avvikling av ekstraordinært årsmøte gjelder samme framgangsmåten som gitt i pkt. 11.
- e) Ekstraordinært medlemsmøte i steds- og/eller bydelsavdelinger holdes når 1/4 av medlemmene på stedet/i bydelen krever det.

13. Diverse bestemmelser

- a) Et kommuneparti som ikke utfører vedtektsbestemte oppgaver, kan
  - i) settes under administrasjon av fylkespartiets styre,
  - ii) miste retten til å delta med delegater på fylkets årsmøte.
- b) Fylkesstyret skal fatte begrunnet vedtak i saken.
- c) Reaksjonen bringes til opphør når det som er årsak til fylkesstyrets vedtak, er bragt i orden.
- d) Dersom et kommuneparti blir oppløst, skal protokoller, bankkonti og andre papirer overtas av Sentralstyret som sørger for en betryggende forvaring for et tidsrom inntil 3 år.

14. Ikrafttredelse

a) Instruksen trer i kraft fra 01.10.2019.

Sentral instruks 2

«Fylkespartiet»

Vedtatt på Ekstraordinært landsmøte 2019

INSTRUKS FOR FYLKESPARTIER

Instruks for fylkespartiene er utarbeidet i henhold til vedtektenes §9 Fylkespartiene.

---

1. Fylkespartiet

- a) I hvert fylke bør det være et fylkesparti.
- b) Sentralstyret har ansvar for at det stiftes nye fylkespartier
Fylkespartiets hovedoppgave er å fremme Pensjonistpartiets syn og politikk i fylket og for kommunepartiene i fylket
- c) Fylkespartiet skal arbeide etter retningslinjene som går fram av vedtekter, instruksjer og av programmer.
- d) Etableringen av nytt fylkesparti skal godkjennes av Sentralstyret.
Et fylkesparti ansees opphørt dersom det i løpet av 2 år etter siste årsmøte ikke har holdt nytt årsmøte og/eller sendt pålagte rapporteringer til Sentralstyret

2. Fylkespartiets organisasjon er

- a) Årsmøtet
- b) Fylkesstyret
- c) Arbeidsutvalget
- d) Regionutvalg
- e) Medlemsmøtet for regionene

3. Medlemmer

- a) Alle kommunepartiene i Pensjonistpartiet skal være innmeldt i fylkespartiet.
- b) Enkeltmedlemmer i en kommune uten kommuneparti, kan få direkte medlemskap i fylkespartiet.
- c) Enkeltmedlemmer i fylker uten fylkesparti får direkte medlemskap i nærmeste fylkesparti.

4. Fylkesstyret

- a) Fylkespartiets ledes av et styre som minst er sammensatt av leder, 1 nestleder, kasserer, og så mange styremedlemmer at det samlede antallet er et oddetall. Minste antall medlemmer i styret er 5.
- b) Fylkesstyrets sammensetning fastsettes av årsmøtet.
- c) Styremedlemmene skal være medlemmer i et kommuneparti i fylket.
- d) Leder(ne) for eventuelle regionstyrer og leder for fylkestingsgruppen har møte-, tale- og forslagsrett i fylkesstyret. De har ikke stemmerett med mindre de også er valgt inn i styret.
- e) Styret velges av årsmøtet. Første gang ved at 1 mer enn halvparten velges for to år og resten for ett år. Ved andre gangs valg og i fortsettelsen skal det velges representanter for to år
Varamedlemmer velges for ett år om gangen.
Vararepresentant nr. 1 innkalles til alle møter i fylkesstyret. Hun/han har ikke stemmerett med mindre hun/han går inn som erstatter for en som har meldt forfall.

5. Fylkesstyrets arbeidsoppgaver

- a) Styrets hovedoppgaver er:
- b) Inspirere til innsats og samordne arbeidet mellom kommunepartiene.
- c) Gjøre Pensjonistpartiets syn og politikk kjent i fylkeskommunale organ og for kommunepartiene
- d) Stifte nye kommunepartier
- e) Stifte regionutvalg dersom medlemmer innen et geografisk område ønsker det og/eller fylkesstyret ser det formålstjenlig.
Regionutvalg skal godkjennes av Sentralstyret.
- f) Bidra til at offentlig registrering og rapportering i fylket skjer på forskriftsmessig måte.
- g) Strukturere samarbeidet mellom fylkesstyret og fylkestingsgruppen.
- h) Fremme fylkespartiets syn i møter i og med sentrale organer i partiet.
- i) Påse at kommunepartiene og fylkestingsgruppen følger opp partiets vedtekter og program.
- j) Informere kommunepartiene, regionavdelingene og fylkestingsgruppen om arbeidet i fylkespartiet og i sentrale organ.
- k) Sette opp møteplan og gjennomføre minst 5 styremøter pr. år.
- l) Holde seg fortløpende oppdatert når det gjelder medlemstallet i fylket.
- m) Utarbeide handlingsplan og budsjett for hvert år. Planen skal godkjennes av årsmøtet.
- n) Forvalte fylkespartiets og fylkestingsgruppens økonomi på best mulig måte.
- o) Sørge for et godt samarbeid mellom styret, regionutvalgene og fylkestingsgruppen
- p) Innkalle til og gjennomføre årsmøtet.
- q) Utarbeide og sende inn pålagte rapporter til Sentralstyret og offentlige organ
- r) I år med fylkestingsvalg og stortingsvalg sørger styret for at det blir utarbeidet fylkesprogrammer og at disse vedtas på årsmøtet.
- s) Før valgene som nevnt ovenfor, skal fylkesstyret sørge for at nominasjonsprosessen blir satt i gang i god tid og at det blir stilt liste i fylket
  - i) Valglista skal vedtas av medlemsmøte i fylkespartiet. Alle som er medlemmer i fylkets kommunepartier har møte-, stemme- og forslagsrett.

6. Styremøter

Innkalling til styremøtene

- a) Fylkesstyret v/leder skal innkalle til minst 4 møteplanfestede møter pr. år.
- b) Det innkalles til styremøte når leder finner det nødvendig, 3 styremedlemmer krever det, regionutvalgene ber om det og/eller sentralorganisasjonen anmoder om det.
- c) Innkalling til møtene skal være skriftlige og angi sakene som skal behandles på møtet. Dersom noen på møtet ber om at andre saker blir tatt opp, skal dette godkjennes med minst 50% flertall
- d) Varsling med foreløpig saksliste for kommende styremøte sendes styrets medlemmer, fylkestingsgruppen og kommunepartilederne innen 14 dager før styremøtet.
- e) Innkalling til styremøtene med endelig saksliste, sendes styremedlemmene, kommunepartilederne, fylkestingsgruppen og Sentralstyret minst 1 uke før møtedato.
- f) Sentralstyret kan kreve å være representert med talerett på styremøtene i fylkesstyret
- g) Fylkesleder skal lede møtene.
- h) Styret kan fatte gyldige vedtak når minst halvparten av medlemmene er til stede.

- i) Det kreves simpelt flertall i alle saker hvis ikke annet er angitt i vedtektene eller i instruks.

j) Protokoll

- k) Protokollen er styrets dokumentasjon på de vedtakene styret har fattet og danner grunnlag for videre arbeid i fylkespartiets styre og/eller avdelingene. Der det er nødvendig for forståelsen av vedtakene, skal sakspapirene følge protokollen eller være tilgjengelig digitalt.
- l) Protokollen skal påføres tid og sted, hvilke saker som er behandlet og hvilke vedtak som er gjort
- m) Hver sak skal ha eget saksnummer og vedtaket skal vise hvor mange som har stemt for og imot
- n) B-saker merkes fortrolig. Det sendes ut protokoll kun til de som har vært med på å behandle saken. I protokollen som sendes ut til andre adressater, angis bare saksnummer og en anonymisert angivelse av hva saken dreier seg om, eksempelvis: «Personalsak», «Intern organisasjonssak» osv.
- o) Protokollen skal til vanlig underskrives i møtet og sendes møtedeltakerne og andre adressater senest 1 uke etter møtedato.
- p) Protokolltilførsler leveres skriftlig før møtets slutt og skal følge protokollen.
- q) Styret kan begynne å arbeide etter vedtak i protokollen straks den er underskrevet.
- r) Styremedlemmer som har innsigelser mot protokollen, må sende disse innen 1 uke etter utsendelsesdato
- s) Protokollen skal godkjennes formelt av styret på første møte etter at den er underskrevet.

t) Rapporteringer og meldinger

- u) Innkallinger til og protokoller fra styremøtene sendes Sentralstyret
- v) Fylkesstyret utarbeider situasjonsrapport (på fastsatt skjema) til alle møter i Landsstyret.
- w) Fylkesstyret sender 10% av alle offentlige tilskudd til Sentralstyret så snart som mulig etter at tilskuddene er mottatt.
- x) Innen 15.03. skal fylkesstyret ha rettet opp alle opplysninger i Enhetsregisteret
- y) Rapporteringer til SSB og partiregisteret skal skje i henhold til de fristene som blir satt av det organet som fastsettes av staten. Fylket samarbeider med partiets hovedkasserer om dette.
- z) Innen 15.03. skal fylkesstyret sende årsmøteprotokollen til Sentralstyret.
- æ) Manglende intern rapportering og/eller rapportering til sentrale registre kan gi tap av møterett på kommende møter i Landsstyret og på Landsmøtet. Ved gjentatte forsømmelser kan Sentralstyret vedta å sette fylkespartiet under administrasjon til forholdene er bragt i orden.
- ø) Landsstyret vedtar instruks og/eller veiledning for saker etter pkt. y.

7. Arbeidsutvalg

- a) Styret i fylkespartiet avgjør selv om de vil oppnevne et arbeidsutvalg. Arbeidsutvalg er særlig aktuelt hvis styret har mange medlemmer eller hvis det er opprettet regionutvalg
- b) Fylkesleder er medlem av og leder møtene i Arbeidsutvalget
Fylkesstyret fastsetter i årlig instruks for arbeidet i fylkesstyret øvrige medlemmer i Arbeidsutvalget.

- c) Arbeidsutvalget handler på fullmakt/instruks fra fylkesstyret. Det kan ta avgjørelser i hastesaker.

8. Regionutvalg

- a) Fylkespartistyre kan, når styret finner det naturlig og hensiktsmessig eller det settes fram krav om det fra medlemmer eller Sentralstyret, danne regionutvalg.
  - i) Fylkesstyret skal utarbeide og vedta instruks for steds- og/eller bydelsutvalgene.
- b) Instruksene skal som minimum inneholde:
  - i) Navn på utvalget
  - ii) Bestemmelse om styring og ledelse av utvalget
  - iii) Bestemmelser om medlemsmøtet for regionen
  - iv) Utvalgets ansvar for medlemspleie
  - v) Økonomiske bestemmelser
  - vi) Utvalgets representasjon og deltakelse i fylkespartiets styremøter.
  - vii) Rapporteringer
- c) Instruksen skal godkjennes av Sentralstyret.

9. Fylkestingsgruppen

- a) Fylkespartistyre skal etter et fylkestingsvalg innkalle til et fellesmøte med partiets representanter i det nye Fylkestinget for å konstituere fylkestingsgruppen. Gruppen består av faste representanter med varamedlemmer. Fellesmøtet utpeker partiets kandidater til Hovedutvalg og andre viktige utvalg, styrer og råd. Øvrige valg avgjøres i gruppens møter.
  - i) Oslo Pensjonistparti sin bystyregruppe, har samme status som en fylkestingsgruppe.
  - ii) Medlemmer av fylkespartiets styre har rett til å delta i gruppens møter med tale-, forslags- og stemmerett. Fylkestingsgruppen plikter å varsle fylkespartistyre om gruppens møter.
  - iii) Alle viktige saker som skal til behandling i fylkesutvalg og fylkesting skal drøftes i fylkestingsgruppen. Det skal føres protokoll fra disse møtene, og gruppen skal legge fram årsmelding for fylkespartistyre.
    - (1) Vedtak i fylkespartistyre er bindende for fylkestingsgruppens medlemmer i alle saker som er av betydning for gjennomføring av partiets program, ved valg og i saker av større økonomisk og/eller sosial betydning. Hvis det er tvil om en sak hører inn under denne bestemmelsen, avgjør fylkespartistyre spørsmålet. Dersom fylkespartistyre ikke har fattet bindende vedtak i saker som nevnt foran, så er et vedtak i fylkestingsgruppen bindende for partiets medlemmer i fylkestinget

10. Årsmøtet

- a) Årsmøtet er fylkespartiets høyeste organ og består av fylkesstyret og representanter fra kommunepartiene i henhold til fastsatte beregningsregler.
- b) Årsmøtet holdes innen utgangen av februar hvert år. Fylkesstyret kan søke Sentralstyret om utsettelse i maksimum 14 dager.
- c) Styret sender ut varsel om årsmøtet minst 1 ½ måned før møtedato. Varslet skal underskrives av leder og må inneholde
  - i) Tid og sted for møtet
  - ii) Antall delegater kommunepartiet har krav på til møtet
  - iii) Foreløpig saksliste

- iv) Melding om frist for å sende inn saker og/eller resolusjonsforslag.
- d) Styret innkaller formelt til årsmøtet minst 1 uke før møtedato. Innkallingen skal angi tid, sted og saksliste m/sakspapirer.
  - i) Innkallingen sendes kommunepartiernes ledere digitalt og/eller på papir
    - (1) Kommunepartiet har ansvar for trykking av sakspapirer til egne delegater.
    - (2) Medlemmer uten oppgitt e-postadresse skal ha innkallingen pr. brev.
  - ii) Innkallingen skal gjøres tilgjengelig på fylkesstyrets hjemmeside.
- e) Sakslisten for årsmøtet skal inneholde
  - i) Åpning ved leder
  - ii) Valg av møteleder
  - iii) Valg av protokollførere
  - iv) Valg av minst 2 representanter som skal underskrive på protokollen sammen med leder
  - v) Godkjenning av Innkalling
  - vi) Godkjenning av dagsorden
  - vii) Godkjenning av delegatenes fullmakter
  - viii) Innledning til politisk debatt v/leder og/eller nestleder(ne)
  - ix) Årsberetning (Fylkesstyret har ikke stemmerett)
  - x) Handlingsplan og politisk program
  - xi) Regnskap m/revisjonsberetning (Fylkesstyret har ikke stemmerett)
  - xii) Budsjett og fastsettelse av kontingent ut over landsmøtevedtatt minstekontingent.
  - xiii) Innkomne forslag fra medlemmer og styret
  - xiv) Valg

11. Valg på årsmøtet

- a) Årsmøtet *skal* etter innstilling fra valgkomiteen, velge:
  - i) Leder, nestleder(e), kasserer og det antall styremedlemmer og varamedlemmer som står på valg
  - ii) Valgene til styret gjelder for 2 år. Første gang velges 1 mindre enn halvparten av styremedlemmene for ett år.
  - iii) Det velges varamedlemmer for ett år.
  - iv) Styret avgjør selv ved konstituering hvilke oppgaver styremedlemmene skal ha
- b) Andre valg
  - i) Revisor: Som revisor kan årsmøtet velge regnskapskyndig medlem fra eget fylkesparti. Hun/han må ikke ha nære relasjoner til noen i fylkespartiets styre.
  - ii) Valgkomite: Leder for komiteen pluss 2 medlemmer
  - iii) Nominasjonskomite: Leder for komiteen pluss 2 medlemmer
  - iv) Programkomite: Minimum ett fylkesstyremedlem pluss 2 medlemmer. Om fylkespartiet har opprettet regionutvalg, skal disse være representert i programkomiteen.
  - v) Delegater til Landsmøtet i henhold til beregnet antall
- c) Årsmøtet *kan* etter forslag fra styret, velge:
  - i) Studieleder (i årene etter valg)
- d) Valgene på årsmøtet *må*, dersom styret eller minst ett medlem krever det, foretas ved skriftlig avstemming.

- e) Alle vedtak med unntak for vedtektforslag og instruksaker, avgjøres ved simpelt flertall.
- f) Vedtektforslag og instruksaker skal ha 2/3 flertall
- g) Fylkesstyret har ikke stemmerett ved godkjenning av regnskap og årsberetning

12. Sammensetning av årsmøtet

Årsmøtet består av

- a) Fylkesstyret
- b) Lederne fra hvert av de godkjente kommunepartiene
- c) 1 representant for hver påbegynt 1000 stemmer ved siste fylkestings- og kommunevalg
- d) 1 representant for hver påbegynte 50 betalende medlemmer pr. 31.12. foregående år
- e) Fylkestingsrepresentantene
- f) Hovedstyrerepresentanter fra fylket innkalles uten stemmerett så sant de ikke er medlemmer av fylkesstyret
- g) Stortingsrepresentantene fra fylket innkalles uten stemmerett.

13. Ekstraordinært årsmøte og/eller medlemsmøte

- a) Ekstra ordinært årsmøte skal avholdes hvis Landsstyret, Sentralstyret, fylkespartistyret eller minst 40% av antall kommunepartier krever det
- b) Innkallingsfristen er minst 14 dager.
- c) Sammensetningen av ekstraordinært årsmøte er den samme som på siste ordinære årsmøte.
- d) Det ekstraordinære årsmøtet skal bare behandle den/de saken(e) som er angitt i innkallingen til møtet.
- e) For avvikling av ekstraordinært årsmøte gjelder samme framgangsmåten som gitt i pkt. 14
- f) Ekstraordinært medlemsmøte i regionavdelingene holdes når 1/3 av medlemmene i regionen krever det.

14. Protokoll

- a) Det gjelder samme regler for protokoll fra årsmøtet som fra fylkesstyrets møter. (Jfr. pkt. 6.j)-r).

15. Diverse bestemmelser

- a) Fylkespartiet kan overfor Sentralstyret foreslå endringer i den sentrale instruksen.
- b) Fylkespartiet kan vedta tillegg til instruksen. Tillegget må ikke være i motsetning til noen av bestemmelsene i vedtektene eller instruksen.
- c) Et fylkesparti som ikke utfører vedtektsbestemte oppgaver, kan
  - i) settes under administrasjon av Sentralstyret
  - ii) miste retten til å delta med delegater på fylkets årsmøte og å velge delegater til Landsmøtet.
- d) Sentralstyret skal fatte begrunnet vedtak i saken
- e) Reaksjonen bringes til opphør når det som er årsak til fylkesstyrets vedtak, er bragt i orden.

- f) Dersom et fylkesparti blir oppløst, skal protokoller, bankkonti og andre papirer overtas av Sentralstyret som sørger for en betryggende forvaring for et tidsrom inntil 3 år.

16. **Ikrafttredelse**

Instruksen trer i kraft fra 01.10.2019

Sentral instruks 3

«Landsstyret»

Vedtatt på Ekstraordinært landsmøte 2019

INSTRUKS FOR LANDSSTYRET

Instruks for Landsstyret er utarbeidet i henhold til vedtektenes §10 Landsstyret.

---

1. Landsstyret

- a) Landsstyret er Pensjonistpartiets høyeste myndighet mellom landsmøtene

2. Landsstyrets sammensetning

- a) Landsstyret skal bestå av 27 medlemmer:
- b) Sentralstyrets Arbeidsutvalg (Leder, nestleder, sekretær og kasserer)
- c) 11 fylkesrepresentanter valgt av fylkenes årsmøter
Dersom det ikke er organisert fylkespartier i ett eller flere fylker, går representantene til gruppen av utjevningsmandater under pkt. f).
- d) 2 stortingsrepresentanter
Dersom partiet ikke har stortingsrepresentanter, reduseres antallet medlemmer i Landsstyret til 25
- e) 5 utjavningsrepresentanter fordelt etter oddetallsmetoden på fylkene i henhold til andel medlemmer pr. 31.12 foregående år. De velges på fylkenes årsmøter
- f) 5 utjavningsrepresentanter fordelt på fylkene etter oddetallsmetoden i henhold til stemmetall ved siste kommune-, fylkestings- og stortingsvalg. De velges på fylkenes årsmøter
- g) Partileder leder møtene i Landsstyret
- h) Partisekretæren har møteplikt med talerett i landsstyremøtene
- i) Landsstyret er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene er til stede

3. Landsstyrets oppgaver

- a) Landsstyret har ansvar for at partiets arbeid drives i samsvar med vedtektenes og instruksenes bestemmelser
- b) Landsstyret er Pensjonistpartiets tankesmie for politiske ideer og utspill
- c) Andre oppgaver
  - i) Sørge for at vedtak som fattes av Landsmøtet blir gjennomført
  - ii) Vedta partiets budsjett innen desember hvert år
  - iii) Vedta revidert budsjett i juni hvert år. I år med Landsmøte skjer revisjon av budsjettet i september
  - iv) Velge og konstituere de komiteene som instruksene gir Landsstyret ansvar for
  - v) Vedta og redigere instruks i henhold til vedtektene
  - vi) Behandle saker som legges fram av
    - (1) Sentralstyret
    - (2) Fylkespartiene
4. Styret kan fatte gyldige vedtak når minst halvparten av medlemmene er til stede.
5. Det kreves simpelt flertall i alle saker hvis ikke annet er angitt i vedtektene eller i denne instruks.

6. Landsstyrets møter

- a) Ordinære landsstyremøter holdes 3 ganger i året: Mars/april, juni og i november/desember.
- b) I tillegg kan Sentralstyret innkalle til møte når
  - i) Sentralstyret finner det nødvendig,
  - ii) Fylkespartier som samlet representerer minst 40% av medlemsmassen, krever det.
  - iii) Tid og sted for møtene fastsettes av Sentralstyret som også har ansvar for forberedelse og innkalling.
- c) Innkallingen til hastemøter skal skje så raskt som mulig etter at det er satt fram krav om møte.

7. Innkalling og saksliste

- a) Sentralstyret v/partileder sender ut varsel om møtene 2 måneder før møtedato.
Varslet skal inneholde
  - i) Tid og sted for møtet
  - ii) Hvilke saker som skal tas opp
  - iii) Frist for innsending av saker fra styremedlemmene
Fristen skal til vanlig være 3 uker før møtedato
- b) Innkalling til møtet skal skje senest 2 uker før møtedato
- c) Innkalling til møtene skal inneholde
  - i) Tid og sted for møtet
  - ii) Hvem som er innkalt
  - iii) Sakspapirer til hver enkelt sak
  - iv) Innstilling til vedtak
- d) Saker som skal behandles på hvert møte:
  - i) Formalia (Godkjenning av saksliste og dagsorden osv.)
  - ii) Rapport fra leder vedr. sentralorganisasjonens arbeid og resultater
  - iii) Rapport fra kasserer vedr. partiets økonomi
  - iv) Rapporter fra fylkespartiene vedr. aktivitet, medlemstall og økonomi
  - v) Rapporter og saker fra komiteer og utvalg
  - vi) Saker framlagt av Sentralstyret
- e) Periodiske saker
  - i) Revidering av budsjett
  - ii) Revidering av vedtekter og instruksjoner
  - iii) Valg som skal foretas av Landsstyret
- f) Dersom noen på møtet ber om at andre saker blir tatt opp, skal dette godkjennes med minst 50% flertall
- g) Forslag i møtet skal skje skriftlig

8. Protokoll

- a) Protokollen er Landsstyrets dokumentasjon på de vedtakene styret har fattet og danner grunnlag for videre arbeid i Sentralstyret og underliggende organ.
Der det er nødvendig for forståelsen av vedtakene, skal sakspapirene følge protokollen, eller de skal være tilgjengelig digitalt.
- b) Protokollen skal påføres tid og sted, hvilke saker som er behandlet, hvem som har deltatt på møtet og hvilke vedtak som er gjort.
- c) Hver sak skal ha eget saksnummer og vedtaket skal vise hvor mange som har stemt for og imot
- d) Saker kan merkes fortrolig. I protokollen skal disse sakene kun benevnes som B-saker og innholdet anonymiseres med «Personalsak», «Intern organisasjonssak» osv.
I tillegg skrives B-protokoll som sendes ut til de som vedtaket omfatter og de som eventuelt skal behandle saken videre. De er da bundet av taushetsplikt.
- e) Protokollen skal til vanlig underskrives i møtet av partileder, 1. nestleder samt to av de øvrige møtedeltakerne.
- f) Protokollen sendes møtedeltakerne og andre adressater senest 1 uke etter møtedato.
- g) Innsigelser til protokollen vår være kommet inn til Sentralstyret innen 1 uke etter at den er sendt ut
- h) I kurante saker (enstemmige vedtak) kan Sentralstyret og underliggende organ begynne å arbeide etter vedtak i protokollen straks den er underskrevet. I kontroversielle saker med stort mindretall, skal en vente til innsigelsesfristen er over før vedtaket følges opp.

9. Valg

- a) Landsstyret *skal* etter innstilling fra Sentralstyret velge:
  - i) Programkomite
Programkomiteen skal ha 3-4 medlemmer og ett varamedlem
1. nestleder i partiet skal til vanlig velges som leder for komiteen.
Komiteen rapporterer direkte til Sentralstyret og Landsstyret
Sentralstyret har ansvar for at komiteen blir konstituert
  - ii) Valgkomite
Valgkomiteen skal ha 3 medlemmer og ett varamedlem
Valgkomiteen skal ha god geografisk spredning og arbeide etter utarbeidet instruks.
Komiteen rapporterer direkte til Sentralstyret og Landsstyret
Sentralstyret har ansvar for at komiteen blir konstituert
- b) Ad hoc-utvalg
  - i) Landsstyret kan fra sak til sak utnevne ad hoc-utvalg med klart mandat for arbeidet.
Det kan hentes inn medlemmer som ikke har plass i landsstyret.

10. Uravstemning

Landsstyret kan i viktige politiske og/eller organisatoriske saker vedta at en sak skal sendes medlemmene til rådgivende uravstemning før endelig vedtak fattes.
Sentralstyret har ansvaret for den praktiske gjennomføringen

11. Diverse bestemmelser

- a) Landsstyret kan vedta endringer i eller tillegg til instruksene med 2/3 flertall.
Endringer og/eller tillegg må ikke være i strid med vedtektene
- b) Instruksene vedtas 1. gang på Ekstraordinært landsmøte september 2019
- c) Instruksene iverksettes fra og med 01.10.19

Sentral instruks 4

«Organisasjonsutvalget»

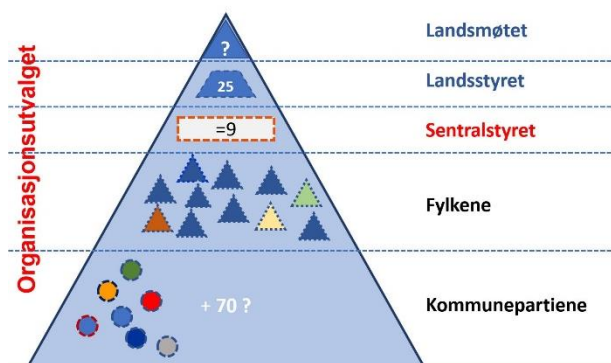
INSTRUKS FOR ORGANISASJONSUTVALGET

Ref. Vedtektenes § 11

Pensjonistpartiets organisasjon

Pensjonistpartiet skal ha en oversiktlig struktur der hvert enkelt ledd kjennetegnes av åpenhet og arbeid i team der hvert enkelt medlem og tillitsvalgte lett kan fremme sine syn og bidra i partiarbeidet.

Organisasjonsutvalget skal være et frittstående organ som skal velges av Landsmøtet og arbeide på tvers av nivåene i partiet. Utvalgets mandat vedtas av Landsmøtet etter innstilling fra Sentralstyret.

Sammensetning og konstituering

- Organisasjonsutvalget skal ha 5 medlemmer og 2 varamedlemmer
  - Medlemmene og varamedlemmene velges av Landsmøtet etter forslag fra Valgkomiteen
Disse medlemmene skal ikke ha nære relasjoner til medlemmer i Landsstyret og Sentralstyret eller inneha verv i de samme organene.
  - Funksjonsperioden for medlemmene er 4 år
  - Varamedlemmene velges for 2 år om gangen.
- Medlemmene fra Sentralstyret har ansvar for innkalling til 1. møte etter Landsmøtet slik at utvalget kan konstituere seg og velge leder for to år.
Hvis partiet har ansatt partisekretær, skal hun/han være leder for utvalget. Hun/han kommer da i tillegg til utvalgets 5 medlemmer og 2 varamedlemmer.
- Organisasjonsutvalget kan sette ned faste komiteer i perioder mellom Landsmøtene. Komiteene skal alltid ledes av ett av medlemmene i utvalget. Det *kan* hentes inn komiteemedlemmer fra fylkes- og/eller kommunepartiene.

Mandat og oppgaver

Organisasjonsutvalget har følgende arbeidsområder:

- Kontroll
  - Kontrollere at vedtak som fattes i sentralorganisasjonen er gyldige i forhold til gjeldende regelverk.
  - Protokoller fra Landsmøtet, Landsstyret og Sentralstyret skal alltid sendes inn til Organisasjonsutvalget
  - På oppfordring kan også vedtak fattet i fylkenes organer kontrolleres.
- Organisasjonsutvikling
Utvalget kan sette ned komiteer som skal arbeide med
  - Markedsføring av partiet gjennom aviser og digitale media (inkl. partiets hjemmeside)
  - Årlig gjennomgang av regelverket, spesielt med fokus på etiske retningslinjer og partiets kultur

3. Konfliktløsning

Utvalget er siste klageinstans i konfliktsaker der sanksjoner er tatt i bruk. Fra sak til sak skal utvalget oppnevne 3 medlemmer som skal forberede saken for utvalget og fremme forslag til vedtak. Ved oppnevningen skal det legges spesiell vekt på at ingen er eller kan mistenkes for inhabilitet.

I konfliktsaker skal Organisasjonsutvalget arbeide etter retningslinjer for konfliktløsning

4. Økonomi

Landsstyret skal årlig vedta budsjett for Organisasjonsutvalget.

Ikrafttredelse

Instruksen trer i kraft etter Landsmøtet 2020

Sentral instruks 5

«Sentralstyret»

Vedtatt på Ekstraordinært landsmøte 2019

INSTRUKS FOR SENTRALSTYRET

Instruks for Sentralstyret er utarbeidet i henhold til vedtektenes §12 Sentralstyret.

---

1. Sentralstyret

- a) Sentralstyret er partiets høyeste administrative organ mellom Landsmøtene.
- b) Sentralstyrets medlemmer representerer Pensjonistpartiet mellom Landsmøtene og skal sørge for at partiets syn blir kjent for medlemmer og velgere gjennom intern informasjon og i media.

2. Sentralstyrets sammensetning

Sentralstyret skal bestå av 7 medlemmer og 4 varamedlemmer

Sentralstyrets sammensetning vedtas av Landsmøtet

- a) Leder, nestleder og kasserer velges ved særskilte valg
Funksjonstid: 2 år.
- b) 4 styremedlemmer og 4 varamedlemmer velges uten vervangivelse
Funksjonstid: 2 år
- c) Sentralstyret skal velge
  - i) medlemsansvarlig blant egne medlemmer og varamedlemmer
  - ii) medie- og kursansvarlig blant egne medlemmer og varamedlemmer
  - iii) Komiteer som angitt under pkt. 5.h
- d) Sentralstyrets medlemmer bør ikke ha sentrale verv på fylkesplan eller være valgte medlemmer i Landsstyret.

3. Partisekretær

- a) Innenfor budsjetterte rammer kan Sentralstyret ansette partisekretær i delstilling (inntil 50%) med møteplikt, uttale- og forslagsrett i styrets møter. Hun/han har ikke stemmerett.
- b) Sentralstyret fastsetter partisekretærens instruks og avlønning
- c) Vedtak om partisekretær i større enn 50% stilling må forelegges Landsstyret til godkjenning før ansettelse skjer.

4. Sentralstyrets møter

- a) Ordinære møter holdes inntil 6 ganger i året etter vedtatt møteplan.
- b) Det innkalles til ekstraordinære møter når leder finner det nødvendig, 3 styremedlemmer skriftlig krever det, eller fylkespartier som til sammen har mer enn 40% av medlemmene, skriftlig setter fram forslag om det.
- c) Partileder leder møtene.
- d) Partileder er ansvarlig for innkalling til møtene i henhold til instruks.
- e) Styret kan fatte gyldige vedtak når minst halvparten av medlemmene er til stede
- f) Det kreves simpelt flertall i alle saker om ikke annet er angitt i vedtekter eller instruks

5. Sentralstyrets oppgaver

Sentralstyret skal

- a) lede partiets daglige virksomhet i perioden og ta avgjørelser i alle saker der det er delegert avgjørelsesmyndighet.
- b) sørge for at Landsmøtets og Landsstyrets vedtak blir gjennomførte.
- c) arbeide etter retningslinjene som går fram av vedtekter og instruksjer og fremme partiets politiske syn slik det går fram av programmene.
- d) være sekretariat for Landsmøtet og Landsstyret med ansvar for at sakene som behandles i disse organene er tilstrekkelig opplyste.
- e) Medvirke og ta initiativ til at Landsstyret drøfter og utvikler organisasjonen og partiets politiske profil
- f) ha et særlig ansvar for å profilere partiet gjennom media
- g) velge medlemsansvarlig blant egne medlemmer. Medlemsansvarlig skal hjelpe kommunepartiene med medlemsregistrering og rapporteringer.
- h) velge følgende faste komiteer:

i) **Landsmøte- og fullmaktskomite**

Komiteen skal bestå av 3 medlemmer: 2 fra Sentralstyret og 1 fra Landsstyret.

Komiteen har som oppgave

(1) å forberede neste Landsmøte slik at det kan gjennomføres på en betryggende og tilfredsstillende måte.

(2) Kontrollere fullmakter gitt av fylkesstyrene

(a) Sentralstyret har ansvar for at komiteen blir konstituert og kommer i arbeid i god tid før neste Landsmøte.

ii) **Valgkomite for fire år**

Valgkomiteen skal bestå av 3 medlemmer og 1 varamedlem.

Medlemmene skal ikke være tilknyttet Sentralstyret og/eller Landsstyret.

Sentralstyret har ansvar for at komiteen blir valgt, konstituert og kommer i arbeid snarest mulig etter avholdt Landsmøte.

Komiteen arbeider etter retningslinjer for valgkomiteer.

iii) **Programkomite for fire år**

Programkomiteen består av 2 medlemmer fra Sentralstyret og 1 medlem fra Landsstyret. Varamedlemmer *kan* velges.

Komiteen konstitueres raskest mulig etter Landsmøtet i år med stortingsvalg.

iv) **Medie- og kurskomite**

Komiteen skal ha ansvar for partiets medie- og kursvirksomhet og bør ledes av sentralstyrets medieansvarlige.

Komiteen arbeider etter utarbeidede retningslinjer og rapporterer direkte til Sentralstyret.

Sentralstyret har ansvar for at mediekomiteen blir konstituert.

v) **Sentralstyret kan sette ned ad hoc-komiteer når styret finner dette formålstjenlig.**

Det utarbeides mandat og budsjett for hver slik komite

- i) Videre skal Sentralstyret
- j) I samarbeid med Landsmøte- og fullmaktskomiteen forberede, innkalle til og gjennomføre Landsmøtet annet hvert år.
- k) Organisere og forberede 2 møter pr. år i Landsstyret og innstille i alle saker som skal behandles.

Møtene i Landsstyret skal holdes vår og høst. Sentralstyret fastsetter dato og sted for møtene.

- l) Sentralstyret innstiller til vedtak overfor Landsstyret i alle saker som skal behandles av Landsmøtet med unntak for forslag fra Landsstyret samt årsberetninger og forslag fra Landsmøtets faste komiteer
- m) Utarbeide handlingsplan og budsjett for hvert år. Planen og budsjettet skal godkjennes av Landsstyret på møte i desember hvert år
- n) Forberede sak om budsjettjustering til Landsstyrets vårmøte.
- o) Forvalte partiets økonomiske midler på en tilfredsstillende måte innenfor de rammene Landsstyret har vedtatt.
- p) Arbeide for nye fylkespartier i de fylkene partiet ikke er organisert.
- q) Strukturere samarbeidet med Landsstyret, Sentralstyret, stortingsgruppen og fylkespartiene og påse at partiets politiske profil kommer fram på alle nivåer.
- r) Sentralstyret kan kreve rapporter fra fylkespartiene vedrørende kommunalt og fylkeskommunalt arbeid samt påse at fylkespartiene følger opp partiets vedtekter og program
- s) Godkjenne vedtak fra fylkesstyrene om opprettelse av regionutvalg
- t) Godkjenne fylkespartienes instruksjoner for regionutvalgene.
- u) Sentralstyret kan kreve at et fylkesparti som ikke utfører arbeidet tilfredsstillende, misbruker makt eller handler til åpenbar skade for partiet, avholder ekstraordinært årsmøte med sikte på å få forholdene i orden igjen. Det partilaget kravet angår, kan anke avgjørelsen inn for Organisasjonsutvalget.
- v) Pålegge fylkes- og kommunepartier rapporteringsplikt
- w) Delta på fylkespartienes styremøter når det er ønsket eller behov for det.
- x) Foreslå overfor Landsstyret nye sentrale instruksjoner samt vedta tillegg til eksisterende instruksjoner.
- y) Bidra til at offentlig registrering og rapportering skjer på *forskriftsmessig måte*
- z) Utvikle systemer slik at alle ledd i partiet fortløpende kan holde seg oppdaterte når det gjelder partiets medlemstall
- æ) Fremme Pensjonistpartiets syn i møter med offentlige myndigheter og private organisasjoner.
- ø) Informere om Pensjonistpartiets virksomhet og politiske syn gjennom aviser og digitale medier samt i møter med offentlige organer og private organisasjoner.
- å) Skolere fylkenes tillitsvalgte i regelverket og i bruk av digitale medier.
- aa) Organisere rådgivende uravstemninger

6. Varsel om og innkalling til møter i Sentralstyret

- a) Sentralstyret v/partileder sender ut varsel om møtene til styrets medlemmer og fylkeslederne 1 ½ måneder før møtedato.
Varselet skal inneholde
  - i) Tid og sted for møtet
  - ii) Hvilke saker som skal tas opp
  - iii) Frist for innsending av saker fra styremedlemmene og landsstyremedlemmene
Fristen for innsending av saker skal til vanlig være 3 uker før møtedato
- b) Innkalling til møtet skal skje senest 1 uke før møtedato
- c) Innkalling til møtene skal inneholde
  - i) Tid og sted for møtet
  - ii) Hvem som er innkalt
  - iii) Sakspapirer til hver enkelt sak

- iv) Innstilling til vedtak
- d) Saker som skal behandles på hvert møte:
  - i) Formalia (Godkjenning av sakliste og dagsorden osv.)
  - ii) Rapporter og saker fra komiteer og utvalg
  - iii) Saker framlagt av Sentralstyret
  - iv) Innsendte saker fra fylkespartiene
- e) Periodiske saker
  - i) Rapporter fra fylkespartiene (juni). Innstilling til Landsstyret.
  - ii) Revidering av budsjett (juni). Innstilling til Landsstyret.
  - iii) Revidering av vedtekter og instruksjer (desember). Innstilling til Landsstyret.
  - iv) Budsjettforslag (desember). Innstilling til Landsstyret.
  - v) Valg som skal foretas av Landsstyret
- f) Dersom noen på møtet ber om at andre saker blir tatt opp, skal dette godkjennes med minst 50% flertall
- g) Forslag i møtet skal skje skriftlig

7. Protokoll

- a) Protokollen er Sentralstyrets dokumentasjon på de vedtakene styret har fattet og som danner grunnlag for videre arbeid i Sentralstyret, Landsstyret og underliggende organisasjonsledd. Der det er nødvendig for forståelsen av vedtakene, skal sakspapirene følge protokollen eller være tilgjengelig digitalt.
- b) Protokollen skal påføres tid og sted, hvem som har møtt, hvilke saker som er behandlet og hvilke vedtak som er gjort
- c) Hver sak skal ha eget saksnummer og vedtaket skal vise hvor mange som har stemt for og imot
- d) B-saker merkes fortrolig. Det sendes ut B-protokoll kun til de som har vært med på å behandle saken.
I protokollen som sendes ut til andre adressater, angis bare saksnummer og en anonymisert angivelse av hva saken dreier seg om, eksempelvis: «Personalsak», «Intern organisasjonssak» osv.
- e) Protokollen skal til vanlig underskrives i møtet og sendes møtedeltakerne, fylkespartiene, Organisasjonsutvalget og eventuelt andre aktuelle adressater senest 1 uke etter møtedato.
- f) Medlemmer av Sentralstyret kan legge inn protokolltilførsler til enkeltsaker. Protokolltilførselen må være skriftlig og leveres møteleder innen møtets slutt og følger utsendingen av protokollen.
- g) I kurante saker (enstemmige vedtak) kan Sentralstyret og underliggende organ begynne å arbeide etter vedtak i protokollen straks den er underskrevet. I kontroversielle saker med stort mindretall, skal en vente til innsigelsesfristen er over før vedtaket følges opp.
- h) Deltakerne på møtet kan sende innvendinger mot protokollen innen 1 uke etter at den er sendt ut.
- i) Protokollen, inklusive B-protokoller, sendes Organisasjonsutvalget for kontroll.
- j) Protokollen skal godkjennes formelt av styret på første møte etter at den er underskrevet.

8. Arbeidsutvalg

- a) Sentralstyret kan vedta at styret vil oppnevne et arbeidsutvalg.
- b) Partileder skal være medlem av og leder møtene i Arbeidsutvalget. Styret bestemmer selv hvilke andre medlemmer som skal tiltre Arbeidsutvalget.
- c) Arbeidsutvalget handler på fullmakt/instruks fra Sentralstyret og fatter vedtak på vegne av styret.
- d) Utvalget kan ta avgjørelser i hastesaker der tidsfaktoren og/eller andre forhold gjør det vanskelig å få gjennomført omfattende saksbehandling.
- e) Arbeidsutvalget skal på hvert møte i Sentralstyret informere om arbeidet i utvalget.

9. Uravstemning

Sentralstyret har ansvar for å organisere rådgivende uravstemninger som Landsstyret eller Landsmøtet fatter vedtak om.

10. Diverse bestemmelser

- a) Sentralstyret kan overfor Landsstyret foreslå endringer i instruksene.
- b) Sentralstyret kan vedta tillegg til instruksene. Tillegget må ikke være i motsetning til noen av bestemmelsene i vedtektene eller instruksene.
- c) Et fylkesparti som ikke utfører vedtektsbestemte oppgaver, kan
  - i) settes under administrasjon av Sentralstyret
  - ii) miste retten til å delta med delegater på Landsstyremøtet og Landsmøtet.
- d) Sentralstyret skal fatte begrunnet vedtak i saken. Det fylket det gjelder kan anke vedtaket til Organisasjonsutvalget som fatter endelig vedtak.
- e) Reaksjonen bringes til opphør når det som er årsak til Sentralstyrets vedtak, er bragt i orden.
- f) Dersom et fylkesparti blir oppløst, skal protokoller, bankkonti og andre papirer overtas av Sentralstyret som sørger for en betryggende forvaring for et tidsrom inntil 3 år.

Sentral instruks 6

«Landsmøtet»

Vedtatt på Ekstraordinært landsmøte 2019

INSTRUKS FOR LANDSMØTET

Instruks for Landsstyret er utarbeidet i henhold til vedtektenes §14 Landsmøtet.

---

1. Landsmøtet

- a) Landsmøtet er partiets høyeste myndighet.
- b) Ordinært landsmøte avholdes i mai-juni annet hvert år.
Tid og sted fastsettes av Sentralstyret som også innkaller til møte
- c) Ekstraordinært landsmøte avholdes når Landsstyret bestemmer det med minst 50% flertall, eller når fylkespartier som representerer minst 40% av medlemmene, krever det. Beregningen av antall delegater er den samme som til sist avholdte landsmøte.
- d) Representativt landsmøte
I svært ekstraordinære tilfelle kan Landsstyret bestemme at det skal holdes avholdes ekstraordinært landsmøte der fylkene er representert med kun Sentralstyret og fylkeslederne.
Fylkeslederne har da hver for seg ha like mange stemmer som fylket ville hatt om det hadde vært et ordinært Landsmøte.

2. Delegater til Landsmøtet

Landsmøtet skal ha følgende sammensetning:

- a) Sentralstyret (7 medl.)
- b) Partiets stortingsrepresentanter
- c) Fylkeslederne pluss 1 representant fra hvert fylke (inntil 22 medl.)
- d) 1 representant pr. påbegynte 100 medlemmer når fylket har mer enn 50 medlemmer
- e) 1 representant for hver påbegynte 1000 stemme av summen av stemmer ved sist avholdte kommune-, fylkestings- og stortingsvalg.
- f) 20 utjavningsrepresentanter fordelt på fylkene etter oddetallsmetoden (1,3,5,7,9 osv.) i forhold til antall medlemmer 31.12. året før landsmøtedato
- g) Fylkenes representanter med unntak for fylkesleder, velges av årsmøtene samme år som landsmøtet avholdes
- h) Representantene utstyres med personlige fullmakter fra den gruppen de representerer. Fullmaktene sendes Sentralstyret innen 2 mnd. før landsmøtedato.
- i) Fullmaktskomiteen skal godkjenne innsendte fullmakter innen sakspapirene til Landsmøtet sendes ut.
- j) Når det må meldes lovlig forfall før møtet starter, kan fylkene melde inn vararepresentant. Forfall under Landsmøtet gir ikke rett til å sette inn vararepresentant.
- k) Fylkene og kommunepartiene kan melde inn observatører til Landsmøtet, men må selv betale for reise og opphold.
- l) Partisekretæren har møteplikt og talerett på Landsmøtet. Hun/han har ikke forslags- og stemmerett.
- m) Lederne for de landsmøtevalgte komiteene som skal framlegge rapporter for Landsmøtet, innkalles uten stemmerett dersom de ikke er medlemmer av en fylkesdelegasjon.

3. Innkalling til Landsmøtet

- a) Sentralstyret ved landsmøtekomiteen har ansvaret for varsling om og innkalling til Landsmøtet,
- b) Landsmøtekomiteen v/leder skal varsle fylkespartiene om tid og sted for Landsmøtet minst 5 måneder før møtedato. Varselet skal også inneholde frister for innsending av saker og påmelding av representanter til møtet. Det skal videre angis samlet utgift pr. delegat og frist for innbetaling av avgiften til Sentralstyret.
- c) Sentralstyret, Landsstyret og fylkenes årsmøter kan fremme saker for Landsmøtet.
- d) Landsstyret skal innstille i alle saker som fremmes på Landsmøtet. Styret skal ikke innstille i sak «Sentralstyrets årsberetning»
- e) Endelig innkalling til Landsmøtet skal sendes digitalt til representantene senest 4 uker før møtedato. Fylkespartiene har ansvar for opptrykk av papirene til de representantene som ønsker det.

4. Saker til Landsmøtet

5. Åpning av møtet ved partiets leder og eventuelle lokale representanter
6. Valg av møteleder
7. Redegjørelse v/fullmaktskomiteens leder om antall delegater med godkjente fullmakter.
8. Godkjenning av innkallingen
9. Godkjenning av dagsorden
10. Godkjenning av forslag fra Landsmøtekomiteen på
  - a. Valg av tellekorps.
  - b. redaksjonskomite på 3 medlemmer
  - c. to protokollførere for møtet
  - d. to landsmøtedelegater til å underskrive protokollen
11. Sentralstyrets og Arbeidsutvalgets årsberetning
Sentralstyret har ikke stemmerett ved godkjenning av regnskap og årsberetning
12. Årsberetninger fra landsmøtevalgte komiteer og utvalg.
  - a. Organisasjonsutvalget
13. Leders og/eller nestledernes innledningsforedrag m/debatt
14. Arbeids- og handlingsplan for kommende landsmøteperiode
15. Innkomne saker
  - a) Fra Sentralstyret og Landsstyret
  - b) Anbefalte resolusjoner fra Landsstyret
  - c) Situasjonsbestemte resolusjoner fra fylkes- og kommunepartiene. Eventuelle vedtektsendringer
  - d) Eventuelle sentrale instruksjoner
  - e) Valg

17. Valg på Landsmøtet

- a) Landsmøtet *skal* etter innstilling fra valgkomiteen, velge partiets Sentralstyre:
  - i) Leder, nestleder og kasserer ved særskilt valg.
  - ii) 4 medlemmer og 3 varamedlemmer uten vervtilknytning
  - iii) Styret avgjør selv ved konstituering hvilke oppgaver styremedlemmene skal ha og hvilke faste komiteer og utvalg de skal ha ansvar for
- b) Andre valg for landsmøteperioden
  - I. Valgkomite på 3 medlemmer og 1 varamedlem
  - II. Organisasjonsutvalg på 7 medlemmer og 1 varamedlem
Utvalgets oppgaver reguleres av instruks vedtatt av Landsmøtet
  - III. Registrert revisor. Hun/han må ikke ha nære relasjoner til noen i Sentralstyret og/eller Landsstyret.
Landsstyret har fullmakt til å skifte revisor i landsmøteperioden.
  - IV. Komite for æresmedlemskap på 3 medlemmer og 1 varamedlem
- c) Valgene på Landsmøtet *må*, dersom minst 1 delegat krever det, foretas ved skriftlig avstemming.
- d) Alle vedtak med unntak for vedtektforslag, avgjøres ved simpelt flertall.
- e) Vedtektforslag skal ha 2/3 flertall

18. Protokoll

- a) Protokollen er Landsmøtets dokumentasjon på de vedtakene er fattet og danner grunnlag for videre arbeid i partiet.
- b) Protokollen skal påføres tid og sted, hvilke saker som er behandlet, hvem som har deltatt på møtet og hvilke vedtak som er gjort.
- c) Der det er nødvendig for forståelsen av vedtakene, skal sakspapirene følge protokollen, eller de skal være tilgjengelig digitalt.
- d) Hver sak skal ha eget saksnummer og vedtaket skal vise hvor mange som har stemt for og imot
- e) Protokollen skal til vanlig underskrives i møtet av partileder, 1. nestleder samt to av de øvrige møtedeltakerne.
- f) Protokollen sendes møtedeltakerne og andre adressater senest 1 uke etter møtedato.
- g) Innsigelser til protokollen vår være kommet inn til Sentralstyret innen 1 uke etter at den er sendt ut
- h) I kurante saker (enstemmige vedtak) kan Sentralstyret og underliggende organ begynne å arbeide etter vedtak i protokollen straks den er underskrevet.
I kontroversielle saker med stort mindretall, skal en vente til innsigelsesfristen er over før vedtaket følges opp.

19. Diverse bestemmelser

- a) Landsmøtet skal vedta instruks for Landsmøtet.
- b) Landsstyret kan vedta tillegg til instruks med 2/3 flertall.
Endringer og/eller tillegg må ikke være i strid med vedtektene eller gjeldende instruks
- c) Instruks vedtas 1. gang på Ekstraordinært landsmøte september 2019
- d) Instruks iverksettes fra og med 01.10.19

